

Benica 1a
9220 Lendava
rejniskodrustvoslovenije@gmail.com
041 270 679

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

g. Janez Cigler Kralj, minister

Štukljeva cesta 44
1000 Ljubljana

POBUDE IN PREDLOGI ZA SPREMEMBE NA PODROČJU REJNIŠTVA V RS

Rejniško društvo Slovenije je na podlagi težav, stisk, predlogov, s katerimi se rejniške družine obračajo na naše društvo ter pomanjkanja rejniških družin, s čimer se v zadnjih letih srečujejo CSD-ji, pripravilo predloge in pobude za področje rejništva.

V kolikor želimo ohraniti kakovostno rejništvo v Sloveniji tudi v bodoče in ga dobro izvajati v korist vseh udeleženih v rejniškem sistemu, so vsekakor potrebne spremembe, ki jih predlagamo.

Rejniško društvo Slovenije za optimalnejše izvajanje rejništva v prihodnje predlaga:

A. UREDITEV STATUSA REJNIKA, REJNIŠTVA

Na Rejniško društvo Slovenije se obračajo rejniki in rejnice s pobudami in predlogi, da se uredi in popravi področje rejništva tako, da bodo lahko skrb za otroke opravljali kvalitetno ter da se odpravi razlike v statusu rejnikov in rejnic v primerjavi z nekaterimi drugimi izvajalci dejavnosti na področju socialnega varstva. Društvo tako predlaga nekaj sprememb in podaja predloge za ureditev le teh.

V kolikor ne bo večje reforme sistema izvajanja rejniške dejavnosti, bi bilo potrebno vsaj zvišati rejnino, tako materialne stroške, kot plačilo dela.

Predlagamo, da se spremenijo normativi za izvajanje rejništva kot poklic. En otrok v rejniški družini bi moral zadostovati za izvajanje dejavnosti kot poklic (po odločitvi rejnika).

Mnogokrat se rejniške družine na društvo obračajo po podporo, ki jo potrebujejo pri izvajanju stikov med otroci in biološki družino.

Pri sodelovanju s CSD, kjer imajo nekateri velike težave, ker niso slišani, ker ne dobijo pomoči, ko jo potrebujejo, ker se na njihove klice velikokrat nihče ne oglasi in tudi, ker izven uradnih ur ter ob vikendih nimajo nikogar, ki bi jim pomagal.

V zadnjih letih prihaja v rejništvu tudi do prijav spolnih zlorab, ki se potem izkažejo za neverodostojne in so v formalnih postopkih zavržene ter postopki ustavljeni. Člani rejniških družin se znajdejo v velikih stiskah, ustrezne pomoči in podpore pa nimajo.

a.) Sprememba normativa za rejnika, ki opravlja rejniško dejavnost kot poklic (18. čl. ZIRD)

Normativ bi moral biti urejen tako, da bi lahko vsak rejnik, ki to želi, opravljal rejništvo kot poklic, ne glede na to, ali ima v rejništvu enega, dva ali tri otroke.

b.) Predlog za zvišanje plačila dela (50., 51., 52. čl. ZIRD)

Za svoje delo bi morali rejniki prejemati minimalno plačo, določeno v RS.

c.) Predlog za zvišanje materialnih stroškov za otroka (53., 54. čl. ZIRD)

Primerjava rejnika z osebnim asistentom:

Kot primerjavo za ureditev statusa rejnika lahko vzamemo osebne asistente.

Pri osebni asistenci so izvajalci redno zaposleni za 8 ur, za enega uporabnika. Za to prejemajo minimalno plačo (do 23. plačnega razreda), imajo dopust, bolniško, dobijo potne stroške, malico in regres. Uporabniku fizično pomagajo pri njegovem življenju in vključevanju v družbo.

Rejniki sprejmejo otroka v svojo družino in mu morajo urediti tudi primerne bivalne razmere. Sprejem otroka v rejniško družino vpliva na odnose celotne družine.

24 ur dnevno skrbijo za njegovo oskrbo, vzgojo, šolanje, zdravje. Pomagajo mu preboleti travme, čustvene in vedenjske težave, ki jih prinaša iz njegove biološke družine.

Izvajati, vzpodbujati je potrebno stike otroka z njegovo biološko družino, kjer velikokrat prihaja do težav in stisk, včasih tudi do nasilja.

Rejniki sodelujejo s CSD, šolo, zdravstvenimi in drugimi institucijami, velikokrat tudi s sodiščem.

Za celotno 24 urno kompleksno oskrbo in vzgojo otroka prejmejo plačilo za delo v višini 135,68 EUR. Materialni stroški za otroka znašajo 298,26 EUR. To je skupaj 433,94 EUR.

Primerjava rejnika s prejemniki socialne pomoči:

Samska oseba, brez zaposlitve, prejme 402,18 EUR socialne pomoči, za nič dela.

Če opravlja prostovoljno delo več kot 60 ur na mesec, prejme še dodatek 104,57 EUR,

če je kot prostovoljec aktivna več kot 128 ur na mesec, pa prejme dodatek 187,11 EU na mesec.

Rejnik oz. rejnica, ki na svojem domu skrbi za otroka 720 ur mesečno, dobi za to delo 135,68 EUR.

Katero delo je bolj zahtevno, odgovorno?

Glede na plačilo dela je očitno delo rejnika zelo nezahtevno, podcenjeno.

Če primerjamo socialno pomoč, ki znaša 402,18 EUR in materialne stroške za otroka v rejništvu 298,26 EUR, je tu razlika 103,92 EUR v škodo otrok v rejništvu.

- d.) Predlog, da se ob smrti ali bolezni rejnika - nosilca rejniške dejavnosti, status rejnika prenese na drugega družinskega člana, po skrajšanem postopku (od 1. do 13. čl. ZIRD), tudi po polnoletnosti, za otroka, ki se redno šola.**

V rejništvu govorimo o rejniški družini, pomembna sta oba rejniška starša, vloge pri oskrbi in vzgoji otroka se prepletajo, dopolnjujejo. Že pri usposabljanju za rejništvo, bi morala obvezno sodelovati oba rejniška starša.

B. POMOČ OTROKOM V REJNIŠTVU

- a) **Otroci morajo imeti na CSD stalno rejniško socialno delavko**, ki jo poznajo, ji zaupajo in katero lahko pokličejo, ko jo potrebujejo, ko so v stiski, ko imajo zanjo vprašanja, na katera sami ne znajo odgovoriti.
- b) **Otrokom je potrebno omogočiti redno, kontinuirano in takojšnjo psihoterapevtsko pomoč**, ko je za to potreba. Pri tem predlagamo prednostno obravnavo rejniških otrok.

- c) **V postopkih na sodišču otroci potrebujejo zagovornika, ki dobro pozna rejniški sistem, situacijo in potrebe otrok v rejništvu ter bo predvsem dobro poznal otrokovo situacijo, da ga bo ustrezno zastopal.**
- d) **Ob zaključevanju rejništva otroci potrebujejo pomoč** pri prehajanju v matično družino ter dogovarjanje, kako bodo potekali stiki z rejniško družino.
- e) **Mladostniki, ki so zaključili šolanje in se osamosvajajo, prav tako potrebujejo pomoč pri nadaljnjem življenju. CSD jim mora v sodelovanju z drugimi ustanovami pomagati** zlasti pri zaposlitvi, pri zagotovitvi stanovanja, pri odnosih v družini in drugih zadevah, kjer še potrebujejo pomoč.
- f) **Tudi po zaključenem rejništvu mora biti obveza CSD, da spremlja otroke,** zlasti tiste s čustvenimi in osebnostnimi težavami in stiskami ter otroke z zmanjšanimi sposobnostmi.
- g) **Vsakokrat je potrebno slišati otroka v postopkih!**
Zato bi bilo potrebno, da bi imeli pri Varuhu človekovih pravic tudi Varuha pravic otroka v rejništvu ali Varuha pravic v postopkih rejništva.

C. CENTRI ZA SOCIALNO DELO

- a) **Na CSD bi na področju rejništva morali delati socialni delavci/delavke, ki dobro poznajo strokovno delo s področja družine in otrok ter sistem rejništva.**
- b) **Na področju rejništva se socialni delavci/delavke ne bi smeli pogosto menjavati,** saj traja kar nekaj časa, da socialni delavec spozna otroka, rejniško družino, otrokovo biološko družino. Prav tako otrok in rejniška družina potrebujeta določen čas, da lahko zaupata socialnemu delavcu, da se lahko nanj obrneta po pomoč in nasvet, ko ga potrebujeta. Poznavanje, sodelovanje, zaupanje v rejniškem sistemu so nujni, da bo rejništvo potekalo v korist otroka.
- c) **Urejeno bi moralo biti 24 urno dežurstvo rejniškega socialnega delavca za rejniške družine za krizne situacije.** To je predvsem ob namestitvi otroka v rejniško družino, ob težavah pri stikih med otrokom in njegovo matično družino, ob raznih drugih kriznih situacijah, do katerih pride v življenju otroka in rejniške družine.
- d) **Normativ za socialne delavce na področju rejništva** bi moral biti postavljen tako, da bi lahko opravljali vsa potrebna strokovna dela, ki jih potrebuje otrok v rejništvu z vsemi posebnostmi in pomagali rejniški družini, da bo lahko skrbela za najboljši otrokov razvoj. Tudi za delo z biološkimi družinami bi potrebovali več časa. Potrebno bi bilo spoštovati vsaj že veljavne normative. Kadri na CSD so podhranjeni, preobremenjeni, tudi z birokracijo, strokovni delavci so premalo na terenu, posvečajo premalo časa osebnemu stiku z ljudmi, zlasti z otroki.

V kolikor boste želeli, smo vam pripravljene naše predloge tudi osebno predstaviti, jih zagovarjati.
Hvala za razumevanje in sodelovanje ter lep pozdrav, v pričakovanju pozitivnega odgovora.

Rejniško društvo Slovenije
Mag. Darko Krajnc